

El llenguatge

9/11/1978

Quins altres?

El valor pròpiament pronominal del terme indefinit altre es redueix, com a pronom neutre, a aquells casos en què equival a altra cosa. Fabra il·lustra aquest ús, d'altra banda molt poc corrent, amb l'exemple No hi havia altre a fer que resignar-se.

En casos tan usuals com Els uns i els altres, Els altres encara han d'arribar, Què diu, aquell altre? Aquestes coses i les altres. No era aquesta sinó l'altra, es diu que el mot altre (altra, altres) que hi sol anar precedit d'un article o d'un altre terme anàleg, és un adjectiu-pronominal o, també, un adjectiu-pronom o un adjectiu usat com un pronom.

Però per qüestions de terminologia no ens barallarem. El que ens importa és la funció dels termes gramaticals. I el que volem comentar, així, és l'ús que hom fa algunes vegades del terme altre amb un valor absolutament indeterminat, fins i tot quant al gènere dels elements o individus a què es refereix. Quan diem un altre, l'altra, qualsevol altre, etc., hi ha sempre un substantiu sobreentès, clarament identificable i que, si no ha estat esmentat explícitament abans, ha d'ésser necessàriament de designació personal. Podem dir Ha arribat en Daniel i els altres arribaran més tard però no «Heus ací la falç i la dalla: les altres són al celler»; cal dir les altres eines. Anàlogament, doncs, no són admissibles construccions com les que a cops llegim: «En aquell bosc hi havia conills, esquirols, fagines, mostelles, guineus, teixons i altres», «Va dissertar llargament sobre ioga, hinduisme, psicoteràpia de grup, filosofia del viure, quimorància, rellotges d'arena, psicomotricitat, plantes medicinals i altres». Hauria calgut dir altres animals i altres matèries.

Aquest ús del terme altres tot sol, sense cap substantiu explícit o esmentat abans, obeeix algunes vegades —segons creiem haver observat— al fet que el redactor no ha sabut trobar el terme genèric adequat. Si tant costa de trobar-lo, i en tot cas, hi ha una solució molt senzilla i molt normal: etc.

Albert Jané